

EKERÖ PASTORAT

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Kyrkofullmäktiges godkännande

Solveig Brunstedt

Kyrkofullmäktiges ordförande
Solveig Brunstedt

SOLVEIG BRUNSTEDT

Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Monika Regnfors Sjören

Kyrkoherde
Monika Regnfors Sjören

MONIKA REGNFORS SJÖREN

Namnförtydligande

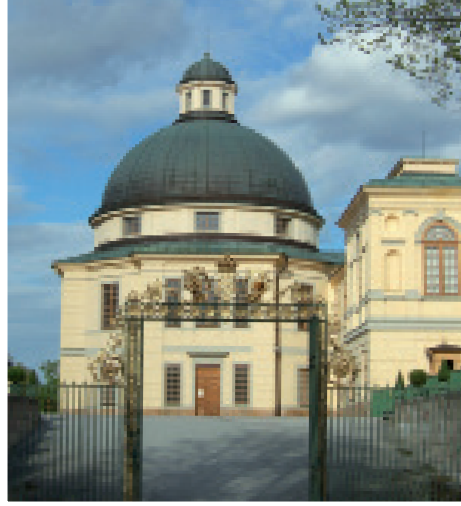
Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna församlingsinstruktion att gälla till och med 2021-04-13

»Jag vill tillsammans med er dela glädjen, stoltheten och nåden att få vara en del av en kyrka som är just nu, som planerar framåt, som har en god tradition i ryggen och allra mest: en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och därför kan ha vidöppna dörrar utåt.«

På domkapitlets vägnar

Eva Brunne

Eva Brunne, biskop

EKERÖ PASTORAT FÖRSÄMLINGSINSTRUKTION 2016

Regler för församlingens/pastoratets verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firar församlingen/pastoratet huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?
(17 kap 3 och 5 § § KO och 37 kap 3 § p 1 KO)

- Ja
 Nej

Om nej – kommentera:

Observera att det inte längre är möjligt att i församlingsinstruktionen besluta om generella undantag från kraven på huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag, men för ett enskilt tillfälle kan domkapitlet fatta beslut om avvikelse.

Frekvens av huvudgudstjänster i pastoratets församlingar (för ett pastorat ska domkapitlet i församlingsinstruktionen besluta vad som ska gälla beträffande huvudgudstjänster i församlingarna).

Antal: 70

Eventuell kommentar (förslag om minskning jämfört med innevarande ordning ska motiveras):

Firar församlingen/pastoratet regelbundet gemensamma gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

- Ja

Nej

Om ja – kommentera:

Gudstjänster firas under internationella böneveckan. Ekerö kyrkokör och kyrkokören i Färingsö samarbetar och har gemensamma gudstjänster och konserter 2-3 gånger/år. Valfartsmässan är en kontraktsangelägenhet och firas i normalfallet en gång per år.

Firar församlingen/pastoratet huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund? (17 kap 7 § KO)

- Ja

Nej

Om ja – i vilken utsträckning?

Under ekumeniska böneveckan sker gemensamma gudstjänster.

Används någon annan ordning än Den svenska kyrkohandboken i huvudgudstjänsten?
(17 kap 4 § och 18 kap 6 § KO)

- Ja

Nej

Om ja – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling/pastorat minst 24 gånger under ett kyrkoår.

Sker så i er församling/pastorat?

Ja

Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst fyra komministertjänster i församlingen/pastoratet.

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

Organist

Kantor

BARNKONSEKVENSPANALYS

Enligt kyrkomötesbeslut ska en Barnkonsekvensanalys ske vid församlingens/pastoratets alla övergripande, strategiska beslut.

Har församlingen/pastoratet gjort en barnkonsekvensanalys på församlingsinstruktionen?

Ja

Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

Observera att underlag för beredningen av barnkonsekvensanalysen ska finnas tillgänglig hos församlingen/pastoratet.

FÖRSAMLINGENS/PASTORATETS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

Redovisa kort församlingens/pastoratets verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen/pastoratet ska kunna göra sin grundläggande uppgift:

Vi har ingen större grupp med annat hemspråk, däremot har vi en stor besöksfrekvens när det gäller turister med annat modersmål. Pastoratet arbetar med frågan om gudstjänst på framförallt engelska under sommartid.

KONFIRMANDHANDLINGSPLAN

(gärna involverat i handlingsplan för dopuppföljning 0 – 18 år)

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för konfirmandarbetet finnas.

Finns denna?

Ja, handlingsplan bifogas

Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

1. PASTORATSBESKRIVNING

Ekerö pastorat består av tre församlingar, Adelsö-Munsö, Ekerö och Lovö. Tillsammans med Färingsö församling utgör vi Svenska kyrkan i Ekerö kommun och en del av Birka kontrakt där också Bromma och Västerleds församlingar ingår. Pastoratet ligger på för kristendomen historisk mark, då det var till Birka på Björkö som Ansgar kom på 800-talet. Det tycks dock ha dröjt till 1100-talet innan det byggdes fyra kyrkor på öarna, alla i sten. Ekebyhovskyrkan med pastoratets expedition invigdes 1980 och ligger i den centrala delen av Ekerö. Pastoratet har även verksamhet knuten till de två UNESCO-världsarven som finns inom kommunen, det stiftsägda Ansgarskapellet på Björkö och Drottningholms slottskyrka.

Under huvuddelen av året firas gudstjänst varje söndag i de tre olika församlingarnas kyrkor. Vid ett flertal söndagar firas dessutom gudstjänst i Drottningholms slottskyrka.

Det finns församlings- och hembygdsgårdar på Adelsö, Munsö, Ekerö och Lovö samt moderna verksamhetslokaler i Ekebyhovskyrkan. Ekerö pastorat äger totalt närmare trettio byggnader, varav några är förvaltningsbyggnader för begravningsväsendet och skötseln av de fyra kyrkogårdarna vid de medeltida kyrkorna samt skogskyrkogården på Lovö. Pastoratet driver en enskild förskola med två avdelningar, belägen intill Ekebyhovskyrkan.

Folkmängd och tillhörighet i dag i våra tre församlingar är:

Adelsö – Munsö	1 670 invånare, varav 1 225 (73%) tillhör Svenska Kyrkan
Ekerö	15 024 invånare, varav 10 545 (70%) tillhör Svenska Kyrkan
Lovö	980 invånare, varav 654 (67%) tillhör Svenska Kyrkan

Tillsammans med Färingsö församling har pastoratet ekumeniskt samarbete med Målarökyrkan (Pingströrelsen) och Kyrkornas Second Hand (PMU, Ekerö pastorat och Färingsö församling). Inga ytterligare församlingar finns inom pastoratet, men där finns några kristna institutioner såsom Katolska Kyrkans Stiftsgård Marielund på Ekerö, Frälsningsarméns behandlingshem på Kurön samt Kaggeholms folkhögskola (Pingströrelsen) på Helgö. På Lovö finns en friluftskyrka belägen på Kärsön, samt kyrklig lägerverksamhet på Koviken tillhörande Abrahamsbergskyrkan (Equmeniakyrkan).

2. OMVÄRLDSANALYS

Ekerö pastorat är en blandning av landsbygd och förort/förstad. Kommunhus och ett lokalt centrum ligger på Ekerö i närheten av Ekebyhovskyrkan. Många av pastoratets invånare pendlar till skolor och arbetsplatser i andra delar av Storstockholm. Antalet företag på öarna är ständigt växande. Kulturlandskapet är levande, och Mälarskärgården liksom de bär- och svamprika skogarna lockar många besökare till pastoratet.

I Ekerö kommun har befolkningen en lägre genomsnittsålder än riket i stort (38,9 år jämfört med 41,2 år) men den skillnaden minskar. Störst skillnad jämfört med landets normalfördelningskurva över befolkningens åldrar är ökningen i åldersgruppen 5-20 år och 40-50 år, men i åldersgruppen 20-35 år sker en minskning främst p.g.a utflyttning. Den grupp som stadigt växer är de "yngre äldre" (65-79 år), medan gruppen äldre-äldre (>80 år) är en mindre grupp som växer enligt kommunens prognoser.

Befolkningsstrukturen skiljer sig åt i de olika områdena i pastoratet. Sandudden, Gällstaö och Träkvis-ta-Jungfrusund är tydliga inflyttningsområden med mycket barn och vuxna i åldrarna 30-50 år, medan Drottningholm, Ekebyhov-Knalleborg, Munsö och Adelsö har en liten inflyttning, och dessa delar av kommunen har en större grupp 60-80 åringar. I kommunens framtidsprognos förväntas en stadig men inte särskilt stor befolkningsökning. Åldersfördelningen återspeglar således bostadsområdenas ålder, och kommer att fortsätta förändras med dessa samt påverkas av nybyggnationer.

3. PRÄSTER OCH GUDSTJÄNSTER

Det finns en kyrkoherde samt fyra komministertjänster i pastoratet. I Adelsö-Munsö och Lovö har tjänsterna mer karaktären av församlingspräst, men de är även engagerade i pastoratets övriga gudstjänster, gemensam konfirmandverksamhet, förrättningsverksamhet i alla kyrkor, samt annat som kan vara pastoratsgemensamt. Arbetsställen finns förlagda i de tre församlingarna och i Ekebyhovskyrkan,

där centrum för all verksamhet finns.

Adelsö-Munsö församling har två kyrkor inom sin gräns och har därför gudstjänster varannan vecka i vardera kyrkan. Tiderna varierar men i huvudsak firas gudstjänst i olika former varje vecka. Lovö församling har Lovö kyrka där gudstjänster oftast firas varje vecka. Drottningholms slottskyrka finns också inom församlingsgränsen. Där firas av hävd gudstjänst och förrättningar sista helgen i månaden.

I Ekerö församling finns två komminister. Komministertjänsterna har även här karaktären av församlingsprästtjänst. Dock har ena tjänsten inriktning mot barn och unga samt den andra mot vuxenverksamhet.

I Ekerö församling finns två kyrkor, Ekerö kyrka och Ekebyhovskyrkan. I Ekerö kyrka firas högmässa i stort sett varje söndag. I Ekebyhovskyrkan firas veckomässor och, på söndagar, olika typer av gudstjänster. Under sommaren är kyrkan stängd.

Prästtjänsterna och gudstjänstverksamheten är i nuläget under omorganisation.

4. ANALYS

Pastoratets verksamhet under kommande år vill inbjuda till öppen kyrka och mötesplatser för andlig växt och mognad. Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission ska präglas av dialog och genuina möten; i olika åldrar, i familjer och i den gudstjänstfirande församlingen.

Utifrån Ekerö pastorats unika kulturgeografiska karaktär med gammal kulturbygd på öar nära Stockholm och modern förstadsprägel i Ekerö centrum, med stor inflyttning över tid och hög andel som vardagspendlar mellan bostaden och arbetsplatsen eller studieorten, har vi att utveckla pastoratets verksamhet efter behov och vår kyrkas uppdrag. Vi har speciellt att beakta en hög andel barn och unga och vuxna i åldrarna 40-50 år. Det betyder att barn- och familjearbetet är viktigt liksom verksamhet riktad mot människor mitt i livet. Det är även av stor vikt att utveckla verksamhet i hela åldersspannet 0-18 år och skapa mötesplatser för samtal och dialog. I nuläget saknas verksamhet för 9-13-åringar år (se barnkonsekvensanalys). Vi har också en växande andel pensionerade, särskilt i åldersgruppen 65-79 år. Även här är det betydelsefullt med god och genomtänkt verksamhet, inte minst inom den diakonala verksamheten.

Gudstjänstlivet är centralt och en grundförutsättning för att skapa bärande gemenskap. Därför vill vi låta gudstjänstutveckling stå i fokus och anlägga en bred syn på vad gudstjänst är. Musik och gudstjänstliv hör samman och det ideella engagemanget är väsentligt, både när det gäller gudstjänstliv och all annan verksamhet. Därför kommer vi att särskilt fokusera kring och utveckla det ideella arbetet. Vi ser även behovet av att finna vägar till inre och yttre hållbart liv, ekoteologin har sin plattform här och är en del i undervisningen.

5. PASTORALT PROGRAM FÖR EKERÖ PASTORAT

a. Vision

Öppen kyrka

Ekerö pastorats församlingar vill framträda som en öppen kyrka, som både är välkomnande och märks i samhället.

Mötesplatser

Vi vill skapa genuina och livsnära mötesplatser och visa på vägar till Jesus Kristus.

Människan som medskapare

Vi vill skapa gemensamma aktiviteter till stöd och inspiration för människor som vill arbeta för en hållbar och rättvis livsstil.

b. Möten med Ekerö pastorat

Att vara kyrka och mötesplats

I Ekerö pastorat ska all verksamhet, gudstjänst, undervisning, diakoni och mission genomsyras av öppen dialog, ömsesidig respekt och inbjudan till delaktighet. Vi vill levandegöra tron på Kristus, ta vår vård om och ansvar för Skapelsen, vidga gemenskapen kring gudstjänsten och fördjupa kunskapen om dopets betydelse. Vi vill fördjupa arbetet kring ekumenik och religionsdialog. För att allt det vi kan erbjuda ska nå de som söker en djupare mening med sina liv vill och måste vi utveckla arbetet med kommunikation/information och använda oss av sociala medier med dess olika kommunikationsvägar. Pastoratet arbetar oförtrutet vidare med att alla som kommer i kontakt med våra olika servicefunktioner, som t ex pastorsexpeditionens personal, kyrkogårdsarbetare och vaktmästare, skall uppleva att de möts med respekt och värme.

c. Möten med samhället

Ekerö pastorat vill skapa kontakter och uppbygga nätverk med andra trossamfund, med kommunen, skolan, barn- och ungdomsverksamheten, näringslivet, föreningslivet och turismen. Vi ska på ett självklart sätt vara tillgängliga och finnas med där vi behövs, som t ex vid personliga kriser, vid olyckor mm. Vi finns med i stiftets samarbete kring jourhavande präst vid dödsfall.

Vår röst ska finnas med i den lokala och globala samhällsutvecklingen och uppmuntra till att leva hållbart och motverka klimatpåverkan. I nuläget arbetar vi aktivt med miljödiplomering. Vi vill speciellt fokusera på arbetet med barn och unga, samt på människor som lever i utsatthet. I kristen tro in-tar barnet en särställning och ska därför särskilt uppmärksammas i vår verksamhet. I nuläget handlar mycket om att bygga upp en mötesplats för nyanlända ungdomar tillsammans med kommunen och andra intressenter. Det handlar också om att utveckla verksamheten kring 0-18 år. Se nedan.

d. Möten i gudstjänsten

Ekerö pastorat vill att gudstjänsten ska utgöra kyrkans grundläggande identitet för det hopp som ger kraft och engagemang för vår och hela skapelsens framtid. Gudstjänst, dop och nattvard är navet i kyrkan. Missionens roll är att sprida kunskap om Jesus Kristus, hans kärlek, förlåtelse och upprättelse. I detta arbete är delaktighet av stor vikt där alla ideella insatser har betydelse. I nuläget har ett arbete påbörjats att entusiasmera nya volontärer och bygga upp en organisation för detta.

Musik och gudstjänst hör samman, och därför ska körverksamheten finnas för olika åldrar där körerna medverkar regelbundet i gudstjänsterna. Det är en viktig ingång i kyrkan.

Ekerö pastorat har börjat, och kommer att fortsätta, att arbeta aktivt med gudstjänst- och församlingsutveckling. Olika gudstjänstformer gynnar gemenskap och människors möten, samtidigt som utvecklingsarbetet ökar förståelsen för gudstjänstens liv och mening. I detta sammanhang är det viktigt att uppmärksamma och ta tillvara pastoratets olika traditioner som har utvecklats i de olika kyrkorna. Att vi inom pastoratet har fem kyrkor (men firar gudstjänster även i Drottningholms slottskyrka och Ansgarskapellet på Björkö) innebär att vi kan tillämpa olika former för gudstjänstfirande. Våra egna kyrkor är öppna för besök och enskild andakt under maj-september månad, utom Ekerö kyrka som är öppen året runt.

De kyrkliga handlingarna, dop, vigsel, konfirmation och begravning, är betydelsefulla händelser i de enskilda människornas liv och utgör viktiga mötesplatser för pastoratets invånare. Vi vill fortsätta att skapa en livsnära och välkomnande miljö kring de kyrkliga handlingarna och vidareutveckla arbetet med drop-in-dop och drop-in-vigslar.

e. Möten med åldrarna 0-18 samt skolan

I Ekerö pastorat ska barn och unga känna sig sedda och bekräftade. Vi anser att dopet är en mycket betydelsefull händelse i en människas liv och en början på det som är en livslång gemenskap med kyrkan och den kristna tron. Att hälsa en nyfödd välkommen och ta till vara barns och ungas tankar kring liv och tro ska utvecklas. Ekerö pastorat arbetar för att det ska finnas verksamhet för barn och

unga i hela åldersspannet från öppen förskola till ungdomsverksamhet och ledarutbildning med syfte att inge hopp och skapa en hållbar livsstil. Verksamheten ska vidareutveckla former för detta med en genomtänkt pedagogik och metodik. Barn som befinner sig i svåra situationer p.g.a. sorg, social utsatthet eller egen eller anhörigs sjukdom ska särskilt uppmärksammas.

Här arbetas med att forma en arbetsgrupp kring 0-18 år och att utarbeta en doppastoral som både innefattar det kyrkliga arbetet samt skolverksamhet och andra relevanta mötesplatser. I detta ingår även familjearbetet som behöver utvecklas under perioden. När det gäller arbetet kring barnkonsekvensanalys måste även beslutstrukturerna tydliggöras, så att barnens bästa tas till vara.

I Ekerö pastorat vill vi erbjuda ungdomarna en mötesplats och väcka deras intresse för en hållbar inre och yttre utveckling. Konfirmandundervisningen ska vara i ständig utveckling både vad gäller inriktning och innehåll. Alla konfirmander i pastoratet ska få tillfälle att bekanta sig med våra sex kyrkor. Temaläger, både i närmiljö och i utlandet, blir alltmer uppskattade. Kyrkans närvaro i skolan behöver utvecklas, liksom ungdomars möjlighet till fortsatt kontakt med kyrkan vid flytt till annan församling.

f. Möten med familjer och vuxna

Vi vill fortsätta att utveckla mötesplatser där hela familjen och andra vuxna kan vara tillsammans till exempel genom att äta en vardagsmiddag gemensamt. Vi vill möjliggöra ett sökande av vägar till ett inre och yttre hållbart liv. Ekoteologi (kyrkans bidrag i miljöarbetet) blir en del i det gemensamma lärandet. En värnads inför, och förståelse av, hela skapelsens under ska genomsyra vårt arbete och leda till miljödiplomering. Pilgrimsarbetet i pastoratet vill erbjuda plats för ro och andrum, eftertanke, sökande och längtan. Vi vill utveckla en verksamhet där pilgrimsvandringar och retreatar för alla åldrar knyts samman.

g. Möten med äldre

I Ekerö pastorat vill vi främja möten mellan olika åldersgrupper i ett ömsesidigt utbyte. De äldre har ofta en långvarig relation till kyrkan och har därför gott om egna uppslag kring meningsfulla verksamheter, som att skapa en hållbar livsstil. Det ideella arbetet är viktigt men också att finna en god förankring och samarbete mellan frivilliga och anställd personal.

h. Möten med musiken

Ekerö pastorat har med sina många körer ett rikt musikliv som är till stor glädje i gudstjänstlivet. En fortsatt utveckling av sång och musik i gudstjänsten pågår, liksom en strävan att öka och utveckla medvetenheten om vår psalmskatts betydelse.

i. Möten med diakonin

Ekerö pastorat har ett diakoniarbete som kännetecknas av liv och hopp. Vi vill vidareutveckla arbetsätt som bidrar till att skapa nätverk och stärka människors självkänsla, självförtroende och inre boende resurser. Diakonin ska arbeta uppsökande för att avhjälpa nöd, stödja människor som lever i utsatthet eller är ensamma och/eller sjuka. Till detta hör att identifiera och synliggöra behov samt att söka lösningar för att avhjälpa nöd. Ett diakonalt förhållningssätt ska genomsyra all verksamhet, bedriven av såväl anställda som ideella.

j. Möten med ideella

Ekerö pastorat vill arbeta för ökad delaktighet och erbjuda utbildning och handledning för ideellt arbetande medarbetare. Vi vill ta till vara människors kompetenser och intressen och ge alla möjlighet att växa i sitt engagemang. Ett diakonalt förhållningssätt ska präglade både anställda och frivilliga.